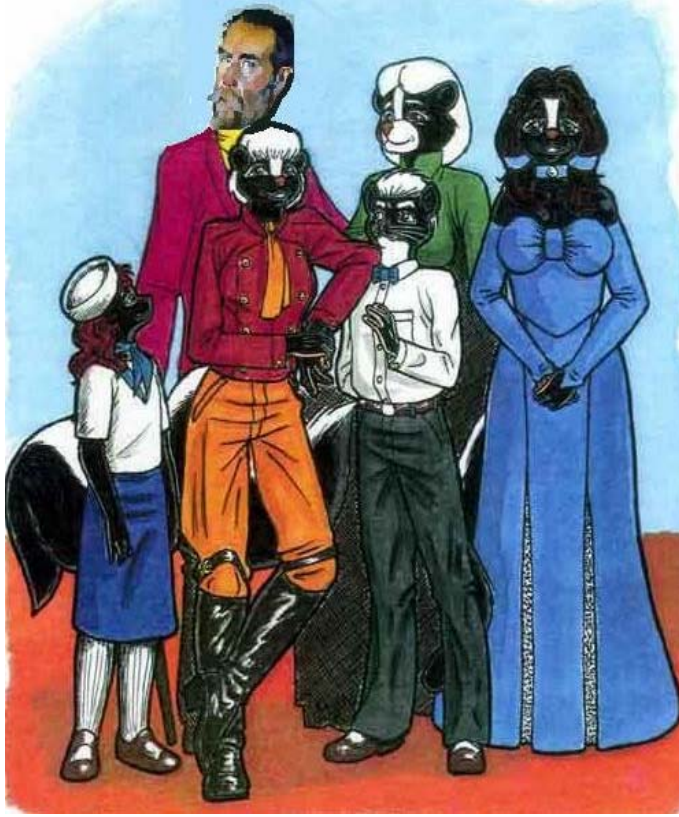

چيرۆكى ژيانم

نهم چيرۆكه نهفسانه نيه، بيخوينهوه

كامهران ناشاد بهشی دووم و کوتايی

ههئى جار چه يکه گوئى رهنگاره نگ دهبات و لهسه رگۆرهكەى دادەنى. باوك و هك ئەو پياوانه نيه كه ژنه كانيان دهمرن، يهكسه ر داواى ژنى ديكه دهكەن يا تامه زۆپيانه به داوى ژنهپنجان دهگه پين، زۆر جارن ئيمه ئەو باسه لا دهكه ينه وه، به لام ئەو به پيگه نينه وه دهلى: (تۆبه هه زار تۆبه، تازه من و ژنهپنجان!). من پەى به دهروونى باوكم دهسه و رازه شاراو هكائى دهخوينه وه، من ده زانم چه ندهى ئازارو جهور به دهست دايكه وه كيشابوو، بۆيه ژيانى ته نيابى پى له ژن هينانه وه باشتره. باوكم وازى له زۆر بهى خووه كائى پيشووى هيناه، ئادگارى موقفيكى ديكه كرتووه، ئيستنا نه (مهى) دهخواته وه نه به ته نياش له ژوروه كەى داده نيشى، چه ز به ياريكردين له گه ل كوربه زاو كچه زاكائى دهكات. خۆى به خوئينده وهى رۆمان كورته چيرۆك خهريك دهكات. سهردانى خزم و زۆر بهى هاوپى ديري نه كائى زيندوو كردۆته وه. گوپورتينى زۆرتى وه به رهاتۆته وه. به قسه واتاداره كائى جيگه كى خۆى له دلى خهلكائى ديكه دا دهكاته وه. رۆژانه چه ند سهعاتيك ده چيته چايخانه، يارى شه تره نچ و دۆمينه دهكات. رۆژنيكان كه له بازار دهگه رايه وه، وينه يه كى گه و ره كراوى له چارچيوه گيراوى دايكه له گه ل خۆى هينابوو، يهكسه ره له ژوروى خه وه كەى هه ليواسى. ئيمه زۆر سه رسام بووين، كائى دايكه له ژيان بوو، باوكم خۆى ئى دور دهگرت، ئيستنا كه ئەو نه ماوه، ده چيته سه رگۆرهكەى و وينه كەى گه و ره دهكات و له بان سه رى خۆيه وه هه ليه دواسى. به پيگه نينه وه ليم هاموشۆمان دهكەن، به لام باوكم خۆى

به قهرزبارى ئەوان ده زانسى، كه چى ريگه نادات سه ركۆنهى دايكم بكن و به خراپه باسى بكن. زۆر جارن كه ئەو باسه نيته گۆرپى، به نارامى داواى گۆرپينى باسه كه دهكات، يان بابه تيگى ديكه ده هينينيته رۆژه وه. من وه كه ستيكى نزيك له و مرقه ههست به خمه داكراوه كائى باوكم دهكەم، به لام تيناهم بۆچى هينده پيني وه به ستراوه ته وه؟! نه زهمى دهكات و نه خراپه كانيشى دهگيرپيته وه. زۆر بهى پياوان له برانه بره ژنانى ديكه زهمى ژنه كائى خويان دهكەن و ده يانه وئى سه رنجى ژنان بۆلاى خويان كيش بكن، كه چى باوكم چاو له نازاره كائى

پرسى: ها باوكه ده لپى غه ريبى دايكم دهكەى! وا وينيته كيت گه و ره كردوو وه له ژورده كەى خوتدا هه لتواسيوه؟! به زهرده خه نه يه كه وه وه لاسى دامه وه: (ئەوهى راستى بيت ته مشه وهاته خوونم، به لام وهكو جارن نه بوو، زۆر نارام و له سه رخۆبوو، سه ره تا داواى بووردنى ليكردم، داوبى ليخواستم كه وينه يه كى له ژورده كەى خوتدا هه ليواسم و شه وانه سه يرى بكم و يادى بكمه وه). ئيستنا پينو ه نديمان له گه ل خزمه كائى باوكم ئاسايى بۆته وه، ئيمه سه ردانئان دهكەين و ئەوانيش هاموشۆمان دهكەن، به لام باوكم خۆى

دهدايه وه كه ميگ خزمه تى دهكردو به پاكو خاويئى راي دهگرت. دواتر دريژه ي به قسه كائى داو گوتى: (كامهران! ماوه يه كه ده مه وي راسپاره دى خومت پى بليم، ئەگه مر دم حه ز دهكەم له ته نيشته گۆره كەى دايكته وه جيگم بكنه وه). باوكم بۆ خۆى باش ده زانئى كه له و گۆرستانه دا جيگه ي ناشتن نه ماوه، به لام پينداگرتن له سه ر ئەو داوايه، جيگه له وه فادارى هيج واتايه كى ديكه هه لتاگرى. له وانه يه زياده رۆپى نه بيت ئەگه ر بليين مرقسى وا هه ن به خته وه روى ئاسووده يى له نه مانى ره قيبه كەى خوياندا ده بيننه وه، به لام باوكم داواى مر دنى دايكم هه موو ئەو ئازارو جهورانه ي كه به ده ستنى دايكه وه چه شتتوبوى له ميشتكى خوتدا سه رپوه ته وه، ئەوه تا هينده په رۆشه يه تى، خه م له گۆرپو گۆرستانه كەش ده خوات، ئاواته خوازه كه شاره وانى به گۆرستانه كە رابگات و بپياريزت و خاويئى بكا ته وه. هه لتسوكه وتو ره فتاره كائى باوكم به رانه بر به هاوسه ره كوچكر بووه كەى زياتر له نه فسانه ده چن، من نازانم پياوى وه ك باوكم له نيو ئەم كۆمه لگه يدا هه يه يان نا؟؟؟!

سارا، ئەو كچه ي باوكى ده سترپى ده كاته سه ر

نهممه تازه ديبى - سويد

فرۆيد، ده لپت (ئاده ميزاد نساتوانى مافه كائى به ته واوى ده سترپى بكا، به بى تير كردنى ئاره زواتى جنسى، هه موو خۆبه ستنه وه يه ك به ريبازى ئاين، يان خۆره وشت، يان باوو نه ريت، هه مووى به تاله بۆ ريبازى ژيان به به سوود نيه). به لى، ئاده ميزاد، ئەگه ر ته نها بىر له تير كردنى ئاره زواتى جنسى بكا ته وه خوا و ئاين و خۆره وشت و داو نه ريت و ويژدانى نه يى، ئەوا درينده ده رده چيتم، وه ك باوكى سارا. ئەم رووداوه دل ته زينه كه ده بخوينه وه، چيرۆكى خه يالى نيه به به لكو ئەم چه رۆكى راسته قينه يه، به نده له كائى گوى بيستى هه واله كانداه، له كه نالى چوارى سويدا، گوى بيستى بووم و پاشانيش سوودم له تيگس تيغى هه مان كه نال و ره گر تووه، بۆ ئيوه ئازيزو خۆشه ويست. ئەم به سه ر هاتى كچيكه، كه ئيستنا (16) سالانه، به ناوى (سارا)، له ولاتى سويدا به ره گه زيش هه ر سويدا يه. له گيرانه وهى به سه رهاتى تراژيدى (سارا)، ويژدانى هه موو موقفيكى به ويژدان نيته له رزينه وه به بيستنى ئەم رووداوه، كه كەس هه يه نه فرته نه كا له رنده يى كه ستيكى ئاوا، كه له پيستي موقدايه. كائى (سارا)، ته مه نى (11) سالان بوو، باوكى داواى له حكومت كردوو، وه ك چاوديري ته نها ي به به ختوكرى (سارا) قه بول بكرت، چونكه دايكى (سارا) جوودا بو ته وه. له كاتيكدا كه باوكى (سارا)، پيشتر دوو جار حكوم درابوو، به ده سترپى كرنه سه ر كچانى ميردمندان، به لام حكومه تى

ده زۆن و نامين. ئەگه ر بيته چاره سه رى پزيشكى بۆ بكرت له وانه يه زوتر مندا له كه به دۆخى ئاسووده يى و نارامى خۆى بگات و كيشه ده روونيه كائى كه م تر بينه وه، به لام زۆر به ده گه ن رووده ات كه مندان ئەم كيشه به تا قوئغى هه رزه كارى له گه ل خوياندا هه لگرن. ئەو مندا له ي دوو چارى ئەم گرفتانه دهب، رووبه رووى باريكى ده روونى ناهه موار دهبه وه، هه ست به شه رم حه ز به نزيكي ونه وهى هاوته مه نانى خويان ناكەن، رقو قينيان له لا دروست ده بى وه هه ستنى توله كرنه وه له ديتريانان له لا سه ره له ده دا، له م حاله تا چاره سه ركردين كيشه كائيان قورس و ئاؤرتز ده بيت. بۆ چاره سه ركردين ئەم ديارده يه پيوسته ئەم ههنگاوه بگرينه به ر: 1- به مه به ستنى پشكنينى كۆنه نداهى ميركردن، ده بى سهردانى پزيشكى پسيپور بكرت و پشكنينى پيوستى بۆ بكرت. 2- شوينى خه ونتنى گونجاو و زينه يه كى له بار بۆ مندان دروست بكرت. 3- نايى زيگه بدرت كه مندا لانى ديكه گالته تان پيگه ن و به چاوى سووك سه بر يان بكن. 4- چاندن و زيندووكرنه وهى هه ستنى باوه ر به خۆبوون بۆ ئەو مندا له يه كه راشكانه وه هه ست به رووخان و لاوازيان ده كرت. ده بى مندا له كه هه ست بكا كه خۆى ليتر سه راوه به رانه بر به جهسته و داهاتوى خۆى. 5- هۆشيارى كرنه وهى مندا لان، ئەگه ر هاتو پيوستيان به تواليه كرت، به بى پرسپارىكردين بچن بۆ ته واليه. 6- هاندان و كرينى ديارى و پيدانى به خشيش مندا لان به ره وه دۆخى باوه ر به خۆبوون و سه ركه وتن دهب، بۆ ئەوهى مندا ل چيتر ميز به خۆيدا نهكات، ده بى به ليئى پيبدريت ئەگه ر ميزكردنى خۆى كۆنترۆلكر ئەوه خه لات دهكروى و ديارى پيبدريت.

مندا ل و هوكارى ميز به خۆدا كردن

داده به زبنت بۆ له 1/10 و له ته مه نى 12 سالى 3/4 و له ته مه نى هه زده سالى ده بيته له 1/10 ليگوتلنه وه كان ئاماژه به وه دهكەن كه كوران زياتر ميز له بنه خويان دهكەن و تواناى كۆنترۆل يان له كجان لاوازتره. ديارده ي ميز به خۆدا كردن به ريزه يه كى زۆتر له شه ودا ده بى و به رۆژ كه متر ده بيته وه. هوكارى ميز به خۆدا كردن و كۆنترۆل نه كرين له كائى خوتندا 1/1 بۆ 2/2 دهگه رپيته وه بۆ كيشه ي كۆنه ندا م و 9/18 دهگه رپيته وه بۆ يارى ده روونى. كيشه ي كۆنه ندا م له وكاتانه دا زياتره كه به هه له يه كى سه روشيته وه دينه ژيانه وه يان تووشى هه وكردين به رده وام دهب، هه ئى جار تووشيون به نه خۆشى شه كره يان كه ميگى زۆر به هيزى له توخمى كاليسۆم يان دواكه وتننكى ته واوى ميشكى ده بيته هوكارى سه ره كى له ده سه نداننى كۆنترۆلكردنى ميزكردن. هه روه هه نده ئه نه خۆشى ديكه به ريزه يه كى به رچاو پۆلى خويان له و گرفته دا ده بينن. شيوازى په روه ره كرينى مندا ل و شه لژاننى بارى ده روونى ده بنه هوى تيگدانى هه سته وه ره كان و كه مكرنه وهى هه ستنى ميزكردن، به مه ش مندا له كه بيتواناو بيتاوه ره ده بيت و ناتوانى پشت به خۆى به ستنى، هه ميشه هه ست به شه رمه زارى و خه مۆكى ترسو دلراوى دهكات و كه سايه تيه كى به ييزى بۆ دروست ده بيت. زۆرجار به شيوه يه كى پيوست رينوئينى مندا له كه ناكريت و زانيارى چوونه ته واليت و ميزكردنى پينا دريت، ياخود دايكو باوك شيوازى بهكاره ينانى بۆ روون ناكه نه وه به شيوازى كى توونديوئو ئاوست ره فتارى له گه لدا دهكەن و ده ترستين و پي به شيوه يه كى پيوست رينوئينى ده لپن: ئەگه ر ئەمجاره يان ميز به خۆت دايكه يت ئەو له لپت ده دهب يان مامه شيته ديت و ده خوات، يان به شتى ديكه ده ترستين و زراورينوئينى دهكەن. به داخه وه هه ئى خيزان تا مندا له كائيان بۆ خويان بچنه ته واليت و ميز بكن شيوازى

ترساندن و تووندو تيزى به رانه بر مندا له كانيان به كار ده بينن. به مه ش گرفتنيكى ده روونى گه و ره له لای مندا له كه دروست ده بى وه هه سته وه ره كائى كخو لاواز ده بين. له لايه كى ديكه شه وه ده بى راشكانه وه په نجه به خينه سه ر كيشه كائى ئيون ژن و ميرد، به واتايه كى ديكه ئەگه ر دايكو باوك له به رده م مندا له كه يان مندا له كانيان به شه ر بپن، چنبو به يه كتر به دن و له يه كتر به دن وه ئەو له برواى مندا له كانيان كه مده كنه وه وه به ره و، دۆخيكى ترسانكو پى مه ترسيان دهب، له و باره شدا مندا ل كۆنترۆلى خۆى له ده ست ده ات و كه سايه تى لاوازو بيتوانا ده بيت. كائى كۆنترۆلكردن نه ميئنى مندا ل شه وانه هه ئى جار ييش به رۆژ ئاگاي له هاتنى ميز نايى و به خۆى داده كات. به شيوه يه كى كشتى مندا لان ترسيكى زۆريان له پزيشكو دهرى ليئدان هه يه، كائى چاويان به كسيك دهكروى كه جلى سه پى له بر دايبت، يهكسه ره له زريكه ده دن و زاده كەن.

زۆر مندا لى ديكه هه ن به شوين گۆرين يان پيخه ف گۆرين كۆنترۆلى ميزكردن له ده ست ده دن، چونكه زۆر بهى مندا لان به شيوه يى نووستن و پيخه فه كائيانا وه په يو سه ت دهب و حه زيان ليده كەن، جا كائى گۆرانكارى له وانه بكرت، ئەوان نيگه ران و دوودل دهب و ئاگايان له خويان نامينوئينى ميز به خۆ داده كەن، به لام به جيگيربوونى شوينى خه وتن و پيخه فه كائيان هه ست به ئاسايش و ئارامى دهكەن و نه گۆرپه ك له لايه ن دروست ده بيت. جوورى خه و، شوينى خه و، جوهره كائى پيخه ف له هوكاره فيسو لۆژييه كان ده تيميرين، ئەوانه ش وا له مندا لان دهكەن كۆنترۆلى ميزكردن له ده ست به دن و ميز بكنه ژير خويان. هه لپه ت هه موومان ده زانين به گه و ره بوونى ته مه ن و گۆرانكارى قوناغه كائى ژيان كيشه ده روونيه كائى مندا لان به ره و كه مى

نهممه دكره نى: ئاكو م له وانه يه زۆرمان چيرۆكى ئەو مندالانه مان بيستيتن كه شه وانه ميز له بنه خويان دهكەن، يان تواناى كۆنترۆلكردنى ميزكردن يان، به مه ش دايك و باوكيان دوو چارى نيگه رانى و دله پاروئى دهكەنه وه. ته نانه ت زۆريك له دايك و باوكان له ترسى ئەو كاره شه وانه له مالى خزم و ناسياوانى خويان نامينينه وه، له وه ده ترسن نه وه كو شه و منداله ك يان ژير خۆى ته ي بكا ت و ئەوان تيبدا شه رمه زار بپن. بۆ چاره سه ركردين ئەو گرفته زۆرجارن به ناچار ييه وه په نا بۆ پزيشكو دهرمان ده بى درى. هه نديك هوكارى ميزكردن بۆ ئازار گيشتن بۆ پشتى مندا له كه دهگيرنه وه، به لام ئەوهى راستى بيت مندا ل له ده ستيكى چوار ساليه وه ده توائى ميزكردن كۆنترۆل بكا ت و وه هه ر موقفيكى ئاسايى هه ست به نازارى ميزندان بكا ت و مه يلى ميزكردنى بۆ په يدا ببيت. هه رچه نده هه ئى مندا ل هه ن له ته مه نى 2 يان 3 ساليه وه هه ست به وه دهكەن كه پيوسته ميز بكن، بۆ ئەم مه به سته گه و ره كانمان ئى ئاگا دار دهكەنه وه به ئاسووده يى و بيگرت ميز دهكەن. ئەو جوهره مندالانه له لايه ن دايك و باوكيانا وه زۆر خۆشه ويست دهب و به چاوى ريزه وه سه بر يان دهكەن و له لايه كسانى ديكه وه شانازيان پيوسته وهكەن و باسيان دهكەن. گرفتى ئەو مندالانه ي كه له داوى چوار ساليه وه له خه و به ئاگانايه ن و ژير خويان ته ي دهكەن، گرفتنيكى به رلاوه وه هه زاران بنه ماله به و هويه وه دوو چارى گرفت و ده رده سه رى ده بنه وه چاره سه ركردين يان ئاسان نيه. به گۆرپه ي ئامارى ليگوتلنه وه پزيشكيه كان ئەو مندالانه ي دهگه ته چوار سالان و تواناى كۆنترۆل كردنى ميزكردن يان نايى له 30% و به چوونه ته مه نى شه ش سالى ئەم ريزه يه